

2. Про затвердження Списку сезонних робіт і сезонних галузей [Електронний ресурс] : постанова затверджена Кабінетом Міністерства України від 28.03.1997 р. № 278 (зі змінами і доповненнями). – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/278-97-п>

3. Про затвердження Інструкції про порядок ведення трудових книжок працівників [Електронний ресурс] : наказ затверджений Міністерством Юстиції України від 29.07.1993 р. № 58 (зі змінами і доповненнями). – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0110-93>

4. Про відпустки : Закон України від 15.11.1996 р. № 504/96-ВР. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/go/504/96-вр.

УДК 657

Чижевська Л.В.

*доктор економічних наук, професор
професор кафедри обліку і аудиту*

*Житомирський державний технологічний університет
м. Житомир, Україна*

РЕЗУЛЬТАТИ МОДЕРНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ (НА ПРИКЛАДІ ОБЛІКУ БЛАГОДІЙНИХ ВНЕСКІВ)

Філософія обліку в державному секторі базується на принципі публічності і прозорості, закріпленому у статті 7 Бюджетного кодексу України. Наслідком цього принципу є необхідність формування доступної і відкритої інформації про надходження і використання коштів.

Важливим компонентом Стратегії реформування системи управління державними фінансами 2017-2021 рр. є забезпечення ефективного виконання бюджету. Це планується досягнути через такі складові: система публічних закупівель, управління інвестиціями, бухгалтерський облік в державному секторі, внутрішній фінансовий контроль, незалежний зовнішній фінансовий контроль.

Нова Стратегія реформування бухгалтерського обліку спрямована на підвищення якості, повноти та достовірності даних для прийняття управлінських рішень та передбачає визначення плану подальшого переходу на метод нарахувань у державному секторі, продовження впровадження міжнародних стандартів, включення позабюджетних фондів до консолідованої звітності, створення інтегрованої інформаційно-аналітичної системи. Цією стратегією планується досягнення складання повного балансу державного сектору, якісний перехід на багаторічне планування і прогнозування бюджетних програм, порівняння результатів діяльності різних установ.

Відповідно до Проекту модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2018–2025 роки [1] реалізація цієї Стратегії передбачає досягнення таких результатів:

забезпечення відкритості облікових процесів та отримання інформації про фінансові операції, які здійснюються в державному секторі, на основі яких приймаються управлінські рішення у сфері державних фінансів;

підвищення рівня прозорості фінансової звітності суб'єктів державного сектору та звітності з виконання бюджетів;

запровадження якісно нової підготовки та перепідготовки кадрів з питань бухгалтерського обліку в державному секторі;

підвищення статусу керівників бухгалтерських служб суб'єктів державного сектору та ефективності їх діяльності.

В ході реалізації цієї Стратегії існують такі ризики:

відсутність належних ІТ-технологій та обмеженість інвестицій, пов'язаних з розробкою та запровадженням майданчиків для дистанційного навчання працівників бухгалтерських служб;

обмеженість можливостей програмного та технічного забезпечення деяких суб'єктів державного сектору;

неможливість здійснення та/або залучення достатнього обсягу інвестицій в розвиток інформаційних технологій для реалізації стратегічного плану;

недостатність фінансових ресурсів для модернізації програмного забезпечення органів Казначейства;

відсутність (обмеженість) кадрового потенціалу, недостатній рівень професійної кваліфікації працівників бухгалтерських служб.

Після введення нового Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі, а також введення національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі з 1 січня 2017 року, бухгалтери таких суб'єктів стикаються з виявленням певних ділянок обліку, за якими виникає багато питань на практиці. Однією з таких ділянок є облік благодійних внесків, які залишаються бути актуальним об'єктом обліку, зокрема, для освітньої сфери.

Основні зміни торкнулись таких позицій:

1. При обліку благодійної допомоги у вигляді послуг в типовій кореспонденції відсутня кореспонденція Д 8013 «Матеріальні витрати» К 2117 «Інша поточна дебіторська заборгованість», якій повинні передувати записи: 1) Д 2313 «Реєстраційні рахунки» К 7511 «Доходи за необмінними операціями» – отримання спонсорських, благодійних внесків та іншої гуманітарної допомоги (у тому числі надходження у натуральній формі); 2) Д 2117 «Інша поточна дебіторська заборгованість» К 2313 «Реєстраційні рахунки» – витрачання спонсорських та благодійних внесків.

2. У випадку регулярного надходження благодійних внесків за всіма рахунками доцільно запроваджувати аналітику: 5411/1 – «Цільове фінансування розпорядників бюджетних коштів» – загальний фонд; 5411/2 – «Цільове фінансування розпорядників бюджетних коштів» – спеціальний фонд; 5411/3 – «Цільове фінансування розпорядників бюджетних коштів» – благодійна допомога; 2313/3 – «Реєстраційні рахунки» – благодійна допомога.

3. Отримані товари відображають у меморіальному ордері № 4 «Накопичувальна відомість за розрахунками з дебіторами». Використання цього меморіального ордера обумовлено тим, що натуральні надходження відображають, застосовуючи субрахунок 2117 «Інша поточна дебіторська заборгованість».

4. Надходження благодійної допомоги у натуральній формі відображають за дебетом субрахунку 2313 «Реєстраційні рахунки» та кредитом субрахунку 7511 «Доходи за необмінними операціями». Разом із цим, касові видатки за такими надходженнями показують за дебетом субрахунку 2117 «Інша поточна дебіторська заборгованість» та кредитом субрахунку 2313 «Реєстраційні рахунки».

5. Для обліку операцій з нарахування доходів спеціального фонду, у тому числі отриманих у вигляді благодійної допомоги, призначений меморіальний ордер № 14 «Накопичувальна відомість нарахування доходів спеціального фонду суб'єктів державного сектору». При цьому, на кожен вид доходів спеціального фонду доцільно відкривати окремі меморіальні ордери, які нумерують відповідно №№ 14-1, 14-2, 14-3 і т.д.

6. Первинні документи: цільове використання коштів визначають спонсор та бюджетна організація за домовленістю і це обов'язково прописується в документах. В казначейство подають документи: довідку про натуральні надходження, довідку про зміни до кошторису, зведення показників спеціального фонду кошторису.

7. Надходження благодійних внесків та їхнє витрачання фіксують у меморіальному ордері № 3 «Накопичувальна відомість руху грошових коштів спеціального фонду на рахунках, відкритих в органах Державної казначейської служби України (банках)».

8. Якщо гроші внесено до каси, то використовувати їх без зарахування на рахунок заборонено. Тобто, в облікових регістрах бухгалтер повинен відобразити:

а) внесено до каси за дебетом субрахунку 2211 «Готівка у національній валюті» та кредитом 7511 «Доходи за необмінними операціями»;

б) зараховано на спеціальний реєстраційний рахунок: Дт 2313 «Реєстраційні рахунки» Кт 2211 «Готівка у національній валюті».

Усунення недоліків за кожним об'єктом бухгалтерського обліку дасть змогу досягнути бажані результати Стратегії та зменшити ризики в ході її реалізації.

Список використаних інформаційних джерел

1. Проект модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2018–2025 роки // Режим доступу: <https://buhgalter.com.ua/news/buhgalterskiy-oblik/proekt-modernizatsiyi-sistemi-buhgalterskogo-obliku-v-derzhavnomu/>